

Rapport

Datum: 21 november 2007
Rapportnummer: 2007/263

Klacht

Verzoeker en zijn echtgenote klagen over de handelwijze van de Raad voor de Kinderbescherming te Maastricht (verder: de Raad) in het kader van hun aanvraag bij de minister van Justitie tot het verkrijgen van toestemming tot opnemings van een buitenlands pleegkind.

Op 16 mei 2006 hebben verzoeker en zijn echtgenote hun aanvraag ingetrokken aangezien verzoeker in november 2006 de leeftijd van 46 jaar bereikte, en zijn echtgenote inmiddels in verwachting was.

Verzoeker klaagt er in dit verband met name over dat de Raad:

in het rapport de risicofactoren voor adoptie onvoldoende heeft gemotiveerd en geconcretiseerd;

in het rapport de onderzoeksvraag over extra pedagogische mogelijkheden niet heeft behandeld;

in het rapport nauwelijks protectieve factoren heeft genoemd;

de conclusie van het rapport onvoldoende heeft onderbouwd.

Verder klaagt verzoeker erover dat de raads onderzoeker:

- tijdens de gesprekken de risicofactoren voor adoptie onvoldoende kenbaar heeft gemaakt tegenover verzoeker en zijn echtgenote;
- zijn echtgenote, die alleen de Engelse taal beheerste, onvoldoende in de gesprekken heeft betrokken;
- onvoldoende kennis had van de Indiase cultuur en Maleisië.

Voorts klaagt verzoeker over de duur van het onderzoek dat de Raad heeft uitgevoerd naar de geschiktheid van verzoeker en zijn echtgenote als aspirant-adoptiefouders. De Raad ontving op 17 mei 2004 het verzoek van de minister van Justitie om een onderzoek in te stellen. Op het moment dat verzoeker zijn aanvraag introk (16 mei 2006), was het (aanvullende) onderzoek nog niet afgerond.

Beoordeling

Algemeen

1. Om voor adoptie van een buitenlands kind in aanmerking te komen, heeft men op grond van de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) een mededeling nodig van de minister van Justitie, waarin beginseltoestemming wordt verleend voor adoptie (zie Achtergrond, onder 1.1.). Alvorens de minister tot het verlenen van deze toestemming overgaat, vraagt hij hierover advies aan de Raad. De Raad doet vervolgens onderzoek naar de geschiktheid van de aspirant-adoptief ouders en brengt advies uit aan de minister van Justitie (zie Achtergrond, onder 1.3.).

De minister beslist afwijzend op een verzoek om verlening van een beginseltoestemming als de aspirant-adoptiefouder op het moment van het verzoek de leeftijd van tweeënveertig jaren heeft bereikt, tenzij bijzondere omstandigheden de inwilliging van het verzoek naar zijn oordeel wenselijk maken (het zogenoemde 'nee-tenzij principe'; zie Achtergrond, onder 1.3. en 3.3.). Deze bijzondere omstandigheden zijn omschreven in de Richtlijnen opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie 2000 (zie Achtergrond, onder 2.).

Bij de start van zo'n onderzoek stelt een gedragsdeskundige van de Raad een IBO-profiel op (Instrumentarium Bijzondere Omstandigheden; zie Achtergrond, onder 3.3.). Aan de hand van de in dit verband door de aspirant-adoptiefouders ingevulde vragenlijsten worden mogelijke risico's voor de opname van een ouder adoptiekind afgeleid. Het kind zal ouder zijn, omdat het leeftijdsverschil tussen het kind en de aspirant-adoptiefouders maximaal veertig jaren mag bedragen (zie Achtergrond, onder 1.3. en 3.3.). Ten tijde van dit onderzoek is het bij een leeftijd van zesenvieftig jaren niet meer toegestaan om een buitenlands kind te adopteren (zie Achtergrond, onder 1.2. en 3.3.).

2. Verzoeker en zijn echtgenote startten op 3 oktober 2003 een procedure om een buitenlands kind te adopteren. Verzoeker was toen tweeënveertig jaren oud.

De minister van Justitie verzocht de Raad vervolgens op 17 mei 2004 om een gezinsonderzoek in te stellen naar de bijzondere geschiktheid van het echtpaar voor de verzorging en opvoeding van een ouder buitenlands kind, met behulp van het daartoe ontwikkelde IBO-profiel. De Raad startte op 1 juli 2004 een onderzoek, waarbij ook een IBO-profiel werd opgesteld. De Raad stelde de onderzoeksvragen als volgt op:

"Zijn er risicofactoren aanwezig in het gezinssysteem die een evenwichtige ontwikkeling van een buitenlands adoptiekind tot volwassenheid belemmeren?

(...)

Is er sprake van extra pedagogische mogelijkheden in het gezinssysteem in verband met het feit dat het echtpaar de zorg zal krijgen over een ouder kind?"

3. Op 9 juni 2004 deden verzoeker en zijn echtgenote mee aan het IBO-onderzoek. De conclusie en het advies voortvloeiend uit het IBO-profiel van 15 juli 2004 luidt als volgt:

"In het IBO-profiel worden een aantal risico-factoren aangetroffen. Dit zijn de kritiekloosheid naar zichzelf en naar elkaar. Dat zou het gevolg van sociaal wenselijk gedrag kunnen zijn. Of het gebrek aan zelfinzicht en zelfreflectie? Uit de persoonlijkheidsvragenlijsten wordt weinig verschil tussen meneer en mevrouw aangetroffen. Daardoor lukt het niet de persoonlijkheid van meneer en mevrouw in kaart te brengen. Dit is een risicofactor.

Een andere risicofactor is de verwachting die mevrouw heeft ten aanzien van kinderen. Mevrouw wil graag liefde geven en terugkrijgen, daarbij legt mevrouw een groot appel op het adoptiekindje dat daar mogelijk nog niet toe in staat is. De reactie van meneer is eveneens een risicofactor betreffende zijn ervaringen met kinderen. Meneer geeft weinig weer over de eigen ervaringen met zijn eigen kind.

Hoe kijken mevrouw en meneer aan tegen een eigen biologisch kindje? Is de adoptie voor meneer en mevrouw uit idealisme ontstaan? Is een pleeggezin dan geen goede optie? Nog een risico is de taal die in het gezin gesproken wordt. Wat is de taal waarmee gecommuniceerd wordt?"

4. In het raadsrapport van 16 december 2004 gaf de Raad de minister van Justitie het negatieve advies om verzoeker en zijn echtgenote geen beginseltoestemming te verlenen voor de opname ter adoptie van een buitenlands kind. De conclusie in het raadsrapport luidt als volgt:

"Uit het IBO-profiel en het gezinsonderzoek komen naast enkele protectieve factoren meerdere risicofactoren naar voren. Aspirant adoptief ouders zijn zelf zeer overtuigd van hun mogelijkheden, die uitgebreid en positief door hen worden benoemd, maar staan weinig stil bij hun grenzen. Bij de bespreking van de risicofactoren komt naar voren, dat met name aspirant adoptievader zich moeilijk hiervoor kan openstellen en een zeer defensieve houding aanneemt. Aspirant adoptief moeder reageert neutraal met de opmerking dat zij het vanzelfsprekend vindt dat er een kritisch onderzoek plaatsvindt. Aspirant adoptievader schept met zijn sterke verbaliteit een interessante eigen wereld, die behalve imponerend ook versluiserend werkt. Bij doorvragen kunnen zaken weinig concreet worden gemaakt en lijkt de werkelijkheid mooier dan deze is.

Op grond van de leeftijd van het echtpaar B. (verzoeker en zijn echtgenote; N.o.) dient bij de beoordeling uitgegaan te worden van het "nee-tenzij principe". Verder wordt uitgegaan van de opname van een ouder adoptiekind, een kind dat extra kwetsbaar is gezien zijn problematische achtergrond. Dit betekent dat van de adoptiefouders verwacht wordt dat zij over *extra* (meer dan gemiddeld) pedagogische mogelijkheden beschikken. Bij het echtpaar B. zijn deze extra mogelijkheden niet aangetroffen.

Bij het kijken naar de geschiktheid van adoptiefouders dient een afweging gemaakt te worden, waarbij de protectieve factoren de risicofactoren ruimschoots compenseren. Deze

compensatie is bij het echtpaar B. niet aangetroffen. Er zijn meerdere risicofactoren aangetroffen en onvoldoende protectieve factoren. Deze risicofactoren kunnen bovendien niet los van elkaar gezien worden. Uit onderzoek is bekend dat de aanwezigheid van meerdere risicofactoren een onderling versterkend effect hebben."

5. Bij brief van 26 januari 2005 diende verzoeker een klacht in bij de Raad over de uitkomst van het onderzoek en de wijze waarop het advies tot stand was gekomen. De vestigingsmanager van de Raad gaf bij brief van 3 juni 2005 een oordeel over de klacht. Omdat verzoeker zich niet kon verenigen met dit oordeel, diende hij zijn klacht op 5 juni 2005 in bij de Klachtencommissie V, directie Zuid, van de Raad voor de Kinderbescherming (verder: de klachtencommissie).

6. Bij brief van 14 juli 2005 verzocht de Raad verzoeker om duidelijkheid te verschaffen omtrent de verblijfsstatus van zijn echtgenote. Voorts deelde de Raad mee dat de minister van Justitie eerst de uitkomst van de klachtenprocedure wilde afwachten alvorens te besluiten omtrent de beginseltoestemming. Deze uitkomst kon namelijk aanleiding geven tot wijzigingen in de raadsrapportage.

Verzoeker toonde de Raad bij brief van 16 juli 2005 aan dat zijn echtgenote in een procedure zat ter verkrijging van een machtiging voorlopig verblijf.

7. De klachtencommissie oordeelde op 7 september 2005 over de klacht van verzoeker. Op 27 september 2005 stuurde de Raad de beslissing van de klachtencommissie aan de minister van Justitie.

8. Naar aanleiding van nadere informatie van de Raad van 18 augustus 2005 over de onduidelijkheid van de verblijfsstatus van verzoekers echtgenote, stuurde de minister op 23 november 2005 een brief naar de Raad met het verzoek om aanvullend onderzoek. Hij verzocht de Raad om in dit onderzoek aandacht te schenken aan eventuele wijzigingen in de (werk)situatie van verzoeker en de stabiliteit van de relatie tussen laatstgenoemde en zijn echtgenote. Tevens verzocht hij de Raad om aandacht te schenken aan de sociaal emotionele- en pedagogische mogelijkheden van verzoeker en zijn echtgenote, met betrekking tot een buitenlands adoptiekind dat niet of onvoldoende voldoet aan hun verwachtingen. Hij vroeg de Raad daarbij om zijn reactie voor 16 december 2005 aan hem te doen toekomen. Voorts wees hij de Raad op de mogelijkheid om het aanvullende onderzoek te laten uitvoeren door een extern onderzoeksbureau.

Bij brief van diezelfde datum liet de minister verzoeker weten dat hij in de veronderstelling verkeerde dat hij de Raad al op 16 september 2005 had verzocht om aanvullend onderzoek te doen, maar dat dit verzoek de Raad niet bleek te hebben bereikt.

De minister bood verzoeker zijn welgemeende verontschuldigingen aan voor het oponthoud dat de behandeling van zijn verzoek om een beginseltoestemming inmiddels

had opgelopen.

9. Op 6 december 2005 verzocht de Raad verzoeker om aan te geven waar zijn echtgenoot verbleef, alvorens het nader onderzoek te starten en de zaak over te dragen aan een extern onderzoeksbureau. De Raad had namelijk vernomen dat de echtgenote in het buitenland verbleef. De dag erna bevestigde verzoeker telefonisch dat zijn echtgenote weer thuis was. Op 22 december 2005 stuurde hij een kopie van het verblijfsdocument van zijn echtgenote.

10. Bij brief van 20 december 2005 legde de Raad de door hem nader geformuleerde onderzoeksvragen voor aan een extern onderzoeksbureau.

Bij brief van 8 januari 2006 uitte verzoeker kritiek op de wijze waarop de Raad de onderzoeksvragen nader had geformuleerd en uitgebreid. Verzoeker was van mening dat de vragen niet objectief waren opgesteld.

Op 1 februari 2006 liet het externe onderzoeksbureau aan de Raad weten dat dit bureau werd opgeheven en niet meer kon voldoen aan het uitvoeren van het onderzoek.

Hierop schakelde de Raad een ander onderzoeksbureau in. Dit bureau liet de Raad bij brief van 10 maart 2006 weten dat het vanwege de onafhankelijkheid en objectiviteit de onderzoeksvragen had geherformuleerd. De Raad legde deze geherformuleerde vragen bij brief van 15 maart 2006 ter goedkeuring aan verzoeker voor. Bij brief van 24 maart 2006 verzocht verzoeker de Raad om het nieuwe onderzoeksbureau de brief van de minister van justitie van 23 november 2005 toe te sturen, zodat het onderzoeksbureau zelf zijn vragen daaruit kon destilleren.

11. Bij brief van 16 mei 2006 liet verzoeker de Raad weten niet meer mee te zullen werken aan het raadsonderzoek, omdat hij en zijn echtgenote geen vertrouwen meer hadden in de Raad. Verder was het onderzoek voor hen emotioneel te belastend geworden, en was adoptie praktisch niet meer mogelijk omdat verzoeker in november 2006 zesenvertig jaren oud werd.

12. Verzoeker en zijn echtgenote klagen over de handelwijze van de Raad in het kader van hun aanvraag bij de minister van Justitie van een beginseltoestemming.

I. Ten aanzien van het raadsrapport van 16 december 2004

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er in dit verband met name over dat de Raad in het rapport de risicofactoren voor adoptie onvoldoende heeft gemotiveerd en geconcretiseerd. Verder klaagt verzoeker erover dat de Raad de onderzoeksvraag over extra pedagogische mogelijkheden niet heeft behandeld, nauwelijks protectieve factoren heeft genoemd, en de

conclusie van het rapport onvoldoende heeft onderbouwd.

2. De minister van Justitie achtte de klacht op al deze punten niet gegrond.

Ten aanzien van de eerste klacht deelde hij mee dat naar zijn mening de aandachtspunten en de risicofactoren, zoals naar voren gekomen uit het IBO-profiel en uit het gezinsonderzoek, in paragraaf 4 van het raadsrapport uitgebreid zijn beschreven. Bovendien zijn in paragraaf 13 van het rapport de onderzoeksbevindingen in relatie tot de risicofactoren nog eens benoemd, aldus de minister.

Ten aanzien van het tweede klachtonderdeel liet de minister weten dat hij het er mee eens was dat de vraag niet nadrukkelijk in het raadsrapport was beantwoord, maar dat dit komt omdat bij het hanteren van het 'nee-tenzij principe' bij aanwezigheid van meer risicofactoren niet meer kan worden toegekomen aan de beoordeling van compenserende factoren.

Ten aanzien van het derde klachtonderdeel deelde de minister mee dat volgens hem ook hiervoor geldt dat het accent in het onderhavige onderzoek moet worden gelegd op de aanwezigheid van risicofactoren, waardoor aan het noemen van protectieve factoren niet wordt toegekomen. Een en ander is volgens de minister inherent aan het betreffende onderzoek. Verder deelde de minister op dit punt mee dat het aantal risicofactoren van dien aard was, dat de mogelijk aanwezige protectieve factoren deze niet meer hebben kunnen compenseren.

Ten aanzien van het vierde klachtonderdeel liet de minister ten slotte het volgende weten. Op basis van de uitkomsten uit het IBO-profiel en het gezinsonderzoek was de conclusie getrokken dat er meer risicofactoren waren en geen compenserende factoren, en dat deze risicofactoren niet los van elkaar konden worden gezien en onderling een versterkend effect hadden. Daarmee was volgens de minister de conclusie voldoende onderbouwd.

3. In de door de minister genoemde paragrafen 4 en 13 van het raadsrapport is de onderzoeksvraag respectievelijk de interpretatie van de onderzoeksbevindingen omschreven.

4. Tijdens het onderzoek liet de minister van Justitie verder nog weten dat uitgaande van het 'nee-tenzij principe', tijdens het onderzoek eerst was gekeken naar het bestaan van risicofactoren, en als deze zodanig overheersend waren, de protectieve factoren niet meer werden onderzocht. De redenering hierachter was dat als de risicofactoren zodanig waren dat de protectieve factoren deze niet meer zouden kunnen opheffen, het onderzoeken van deze factoren overbodig zou zijn. Verder zou een dergelijke voortzetting van het onderzoek zowel extra belastend zijn als ook verwachtingen scheppen die niet zijn waar te maken, aldus de minister.

Beoordeling

5. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering.

Omdat verzoeker bij de aanvraag van de beginseltoestemming de leeftijd van tweeënveertig had bereikt, was het voor de Raad van belang om te onderzoeken of er bijzondere omstandigheden aanwezig waren die inwilliging van het verzoek naar het oordeel van de minister alsnog wenselijk maakten. Deze bijzondere omstandigheden zijn aanwezig indien de in artikel 2 van de richtlijnen omschreven geschiktheid en/of bereidheid aannemelijk is, en de risicofactoren daaromtrent ontbreken.

Het motiveringsvereiste brengt voor de Raad daarom in dit geval mee dat deze in het raadsrapport eventueel gevonden protectieve factoren moet omschrijven, en vervolgens moet nagaan of er ten aanzien van deze factoren risicofactoren bestaan. Voor het opsporen van risicofactoren die de gevonden protectieve factoren negatief kunnen beïnvloeden, wordt in dit soort zaken gebruik gemaakt van het IBO-profiel.

6. De Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) heeft zich op 6 juni 2002 uitgesproken over het IBO-profiel. De RSJ heeft aangegeven dat in de praktijk vaak blijkt dat het IBO-onderzoek zich voornamelijk richt op 'uitdieping' van de aangetroffen risicofactoren, waardoor andere (protectieve) factoren niet meer aan bod komen. Juist deze protectieve factoren dienen echter een belangrijk deel uit te maken van het onderzoek, aldus de RSJ (zie Achtergrond, onder 5.).

7. Zoals de minister ook zelf al heeft aangegeven, heeft de Raad zijn onderzoeksvraag negatief geformuleerd en tijdens het onderzoek naar de geschiktheid van verzoeker en zijn echtgenote eerst gekeken naar de risicofactoren. De redenering hierachter was dat als de risicofactoren zodanig waren dat de protectieve factoren deze niet meer zouden kunnen opheffen, het onderzoeken van deze factoren overbodig zou zijn. Deze redenering is echter niet juist.

Omdat wordt onderzocht vanuit het 'nee-tenzij principe', behoort de Raad ervan uit te gaan dat de minister de beginseltoestemming niet verleent, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden. De risicofactoren behoeften dan ook niet meer uitputtend te worden onderzocht om tot een negatief advies te komen. Er diende voornamelijk te worden gezocht naar de bijzondere omstandigheden die zijn omschreven in artikel 2 van de richtlijnen. Slechts de risicofactoren die van invloed waren op eventueel gevonden bijzondere omstandigheden hadden in samenhang daarmee moeten worden benadrukt. Nu in de conclusie van het rapport de nadruk is gelegd op risicofactoren, waardoor niet meer is toegekomen aan eventuele geschiktheid, is de conclusie in het rapport niet op juiste wijze opgebouwd en onderbouwd, en kan verzoeker worden gevolgd in zijn stelling dat de conclusie, met daarin de risicofactoren, niet juist is gemotiveerd.

Voorts begrijpt de Nationale ombudsman de kritiek van verzoeker dat er nauwelijks protectieve factoren zijn genoemd in zoverre, dat de verhouding tussen de factoren niet juist is. In het rapport had de Raad eerst de eventueel gevonden bijzondere omstandigheden c.q. protectieve factoren moeten omschrijven. Indien deze niet waren gevonden, had de Raad niet meer hoeven toekomen aan de risicofactoren. En hierbij had zeker aandacht moeten worden besteed aan de onderzoeksvraag over extra pedagogische mogelijkheden. Door dit alles niet te doen, heeft de Raad gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

Aan de beoordeling van de afzonderlijke motiveringen wordt vervolgens niet meer toegekomen, omdat de Nationale ombudsman van oordeel is dat meerdere motiveringen omtrent de risicofactoren geheel overbodig zijn geweest, nu deze niet waren gekoppeld aan eventueel gevonden protectieve factoren, die zouden kunnen leiden tot aannemelijke geschiktheid.

De onderzochte gedraging is op deze punten niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de gesprekken met de raadsonderzoeker tijdens het onderzoek

Bevindingen

1. Verder klaagt verzoeker erover dat de raadsonderzoeker tijdens de gesprekken de risicofactoren voor adoptie onvoldoende kenbaar heeft gemaakt tegenover verzoeker en zijn echtgenote. Ook klaagde hij erover dat de raadsonderzoeker zijn echtgenote - die alleen de Engelse taal beheerste - onvoldoende in de gesprekken heeft betrokken, en dat de raadsonderzoeker onvoldoende kennis had van de Indiase cultuur en Maleisië.

Verzoeker merkte hierbij op dat hij en zijn echtgenote geen behoefte hadden aan een tolk, maar dat zijn klacht eerder zijn oorsprong vond in een conclusie die de Raad in zijn rapport had gesteld dat verzoeker in het gesprek dominant is. Dit kwam echter, omdat hij meerdere dingen voor zijn echtgenote moest vertalen.

Verder merkte verzoeker op dat de raadsonderzoeker klaarblijkelijk te weinig kennis had van het land Maleisië, waar zijn echtgenote is opgegroeid. Verzoeker zag dit ook als een duidelijke desinteresse.

2. De minister van Justitie achtte ook deze klachten niet gegrond.

Allereerst gaf hij aan dat hij geen reden heeft om aan te nemen dat de risicofactoren niet aan de orde zijn gekomen in de gesprekken met verzoeker en zijn echtgenote, omdat deze concluderend dienden te worden vastgesteld, gebaseerd op de resultaten van het IBO-onderzoek, de reactie van betrokkenen daarop en op hetgeen verder in het gesprek op tafel komt. Daaruit kan worden afgeleid dat de risicofactoren zijn besproken met

verzoeker en zijn echtgenote, aldus de minister.

Verder verwees de minister naar de conclusie van de klachtencommissie op dit punt. In de door de minister bijgevoegde beslissing van de Klachtencommissie V van de Raad voor de Kinderbescherming, directie Zuid, van 7 september 2005 is onder meer het volgende opgenomen:

"Uit het IBO onderzoek zijn de risicofactoren gedestilleerd en deze zijn met klager en zijn echtgenote besproken. De raadsmedewerksters hebben ter zitting uitdrukkelijk verklaard, dat zij heel duidelijk en meerdere malen klagers hebben aangegeven waar hun zorgen lagen. Klager heeft dit punt, naar de opvatting van de commissie niet, dan wel onvoldoende, weersproken. Dat klager het niet eens is met de kritiek is een punt van inhoudelijke aard en niet ter beoordeling aan de commissie."

3. Ten aanzien van het tweede klachtonderdeel deelde de minister mee dat indien in een onderzoek sprake is van taalbarrières, op grond van Normen 2000 kan worden gebruik-gemaakt van de diensten van een tolk (zie Achtergrond, onder 3.1.). Daartoe bestond volgens de minister in dit geval geen aanleiding. Evenmin had verzoeker dit op enig moment tijdens het onderzoek naar voren gebracht. Van verzoeker had mogen worden verwacht dat hij het nodige kon uitleggen aan zijn echtgenote dan wel zelf een tolk had kunnen inschakelen, indien hij op enig moment van het onderzoek de taal een barrière voor zijn echtgenote zou hebben gevonden, aldus de minister.

4.1. Ten aanzien van het derde klachtonderdeel was de minister van mening dat een uitgebreide kennis van andere culturen en/of etnische samenstelling van het land van herkomst van een der aspirant-adoptiefouders bij de raadsmedewerkers niet is vereist, nu het gaat om antwoord op de vraag of naar Nederlands recht en Nederlandse maatstaven een aanvraag tot opname van een kind in de Nederlandse rechtssfeer kan worden gehonoreerd. Het gaat in deze om een algemene toestemming tot opname van een buitenlands kind ter adoptie en niet om toestemming tot opname van een kind uit een bepaald land, aldus de minister.

4.2. In het door de minister meegestuurde raadsrapport van 16 december 2004 is onder meer het volgende opgenomen:

"Zij (de echtgenote; N.o.) is geboren en getogen in Maleisië. (...) Adoptiefmoeder is van het Indiase ras. Haar grootouders komen uit India.

(...)

Tijdens het gezinsonderzoek geeft aspirant adoptiefmoeder aan dat het vanuit haar cultuur gebruikelijk is de man te volgen."

Beoordeling

5. Ten aanzien van het eerste klachtonderdeel is hier eveneens het motiveringsvereiste van toepassing. Voor de Raad houdt dit vereiste verder in dat raadsonderzoekers hun standpunten ook tijdens de gesprekken met betrokkenen kenbaar moeten motiveren.

Nu hiervóór, onder I.7, is geoordeeld dat vanwege een onjuiste aanpak van het onderzoek, de conclusies niet juist zijn gemotiveerd, acht de Nationale ombudsman de lezing van verzoeker ten aanzien van dit klachtonderdeel meer aannemelijk dan het standpunt van de minister. Nu niet goed is onderzocht welke risicofactoren van invloed zouden zijn op de eventueel gevonden bijzondere omstandigheden, gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat ook tijdens de gesprekken onvoldoende duidelijkheid is gegeven over de gevonden risicofactoren.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

6. Het tweede en derde klachtonderdeel worden getoetst aan het vereiste van professionaliteit. Dit vereiste houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Van raadsonderzoekers wordt verwacht dat zij tijdens een onderzoek hun taken op deskundige wijze uitvoeren. Indien in het kader van het onderzoek wordt gesproken met personen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen, wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van een erkende tolk.

7. Het onderzoek van de Raad is erop gericht om een advies te geven omtrent de geschiktheid van aspirant-adoptiefouders om een buitenlands kind te adopteren. Dit onderzoek dient uiterst zorgvuldig plaats te vinden, omdat er voor deze ouders grote belangen mee zijn gemoeid. Indien één van de ouders de taal waarin dit onderzoek plaatsvindt, niet goed beheerst, kan dit de zorgvuldigheid van het onderzoek in de weg staan. Echter, nu ook verzoeker heeft aangegeven dat er geen behoefte was aan een tolk, en de oorsprong van zijn klacht op een ander punt lag, namelijk dat hij dominant werd geacht, gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat de Raad de echtgenote, zonder tolk, voldoende bij het gesprek heeft kunnen betrekken om tot zijn conclusies te kunnen komen.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

8.1. Ten aanzien van het derde klachtonderdeel is de Nationale ombudsman met de minister van oordeel dat het niet vereist is dat raadsonderzoekers een uitgebreide kennis van andere culturen en/of etnische samenstelling van het land van herkomst van een der aspirant-adoptiefouders hebben. Het gaat tijdens het onderzoek immers om de vraag of naar Nederlands recht en Nederlandse maatstaven een aanvraag tot opname van een kind in de Nederlandse rechtssfeer kan worden gehonoreerd. Desalniettemin is de Nationale ombudsman met verzoeker van oordeel dat enige interesse in de cultuur van een der

ouders gewenst is tijdens het onderzoek, omdat deze cultuur van belang kan zijn voor het beoordelen van de antwoorden van de aspirant-adoptiefouder.

8.2. Verzoeker heeft aangegeven dat die interesse bij de raadsonderzoeker niet aanwezig was, omdat deze de etnische samenstelling van het land Maleisië niet kende en niet heeft geverifieerd of culturele aspecten bij het beantwoorden van de vragen een rol konden spelen. Nu echter is gebleken dat deze onderwerpen in het raadsrapport wel zijn genoemd (zie hiervóór, onder 4.2.), acht de Nationale ombudsman de kritiek van verzoeker niet voldoende om te oordelen dat de raadsonderzoeker onvoldoende kennis had en/of niet geïnteresseerd was in de cultuur van zijn echtgenote. Het vereiste van professionaliteit is daarom niet geschonden.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

III. Ten aanzien van de behandelingsduur van het onderzoek

Bevindingen

1. Ten slotte klaagt verzoeker over de behandelingsduur van het onderzoek.

De Raad ontving op 17 mei 2004 het verzoek van de minister van Justitie om een onderzoek in te stellen. Op het moment dat verzoeker zijn aanvraag introk (16 mei 2006), was het (aanvullende) onderzoek nog niet afgerond.

2. De minister van Justitie achtte deze klacht eveneens niet gegrond.

De Raad ontving het verzoek van de minister van Justitie op 17 mei 2004. Op 16 december 2004 sloot de Raad het onderzoek af met het toesturen van het definitieve rapport aan de minister van Justitie. De totale doorlooptijd van het raadsonderzoek, met inbegrip van het IBO-onderzoek, duurde een half jaar. Dit is niet ongebruikelijk in dit soort zaken, mede gelet op een met verzoeker overeengekomen uitstel vanwege de zomervakantie, aldus de minister.

Dat de procedure ter verkrijging van een beginseltoestemming daarna niet kon worden afgerond, had volgens de minister te maken met omstandigheden die de Raad niet konden worden toegerekend. Door de klachtenprocedure hield het Ministerie van Justitie het verzoek aan. De beslissing van de klachtencommissie kon namelijk gevolgen hebben voor de inhoud van het raadsrapport. De minister verwijst in dit verband naar het Besluit klachtbehandeling Raad voor de Kinderbescherming (zie Achtergrond, onder 4.1.), waarin wordt gesteld dat bij het indienen van een klacht de rechtbank daarvan op de hoogte moet worden gesteld. Zulks geldt volgens de minister ook ten aanzien van andere instanties op wiens verzoek de Raad onderzoek doet.

De minister gaf verder aan dat ook een (nog) ontbrekende verblijfsvergunning van de echtgenote van verzoeker een complicerende factor was. Hij komt verder tot de conclusie dat het verzoek tot aanvullend onderzoek, en de problemen die er nadien ontstonden tussen de Raad en verzoeker omtrent de onderzoeksvraag aan het externe onderzoeksbureau, en het feit dat het aangezochte onderzoeksbureau werd opgeheven, de procedure verder vertraagden met het uiteindelijke resultaat dat verzoeker en zijn echtgenote hun verzoek om een beginseltoestemming introkken. Hierdoor is de doorlooptijd lang geweest, maar volgens de minister niet toe te rekenen aan de Raad.

3. Verzoeker gaf tijdens het onderzoek aan dat hij en zijn echtgenote inderdaad toestemming hadden verleend voor vertraging vanwege de vakantie. Verzoeker had echter geen toestemming verleend voor alle andere vertragingen. Eén van de factoren die tot vertraging had geleid, was dat het externe onderzoeksbureau werd opgeheven. Dit is de Raad weldegelijk toe te rekenen, aldus verzoeker. Voorts is het onjuist om het ontbreken van de verblijfsvergunning als complicerende factor te zien, omdat de Raad hier al tijdens het onderzoek van op de hoogte was en dit nooit als complicerende factor naar voren had gebracht. Toen de Raad dit onderwerp wel aansneed, was zijn echtgenote inmiddels in het bezit van de vergunning.

Voorts achtte verzoeker de datum van 16 december 2004 niet relevant, omdat de minister vervolgens zelf heeft aangegeven dat aanvullend onderzoek noodzakelijk was en het onderzoek dus nog niet was afgerond.

Verder kan volgens verzoeker niet gesproken worden van een totale doorlooptijd, omdat het onderzoek nog niet was afgerond. Verzoeker heeft zijn verzoek namelijk ingetrokken.

Verzoeker was ten slotte van mening dat het de Raad vanaf het eerste moment duidelijk was dat de tijd beperkt was, gezien de leeftijd van verzoeker. Het proces duurde echter zolang dat het sowieso onmogelijk was geworden om ooit nog te kunnen adopteren, zelfs al zouden zij alsnog in het gelijk zijn gesteld.

Beoordeling

4. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Dit betekent onder meer dat raadsonderzoeken binnen een redelijke termijn moeten zijn aangevangen en binnen een redelijke termijn moeten zijn afgerond. De termijnen hiervoor zijn door de Raad vastgelegd in het Normenrapport 2000 (zie Achtergrond, onder 3.2.). Op grond van dit rapport vangt de termijn aan op de dag dat de aanvraag om onderzoek/melding is ontvangen en eindigt op de dag dat het definitieve rapport is verstuurd. De termijn die voor adoptiezaken geldt is maximaal 105 dagen. Van deze termijn kan slechts gemotiveerd worden afgeweken.

De Raad is niet verantwoordelijk voor de inhoud en uitvoering van een onderzoek door een extern deskundige (zie Achtergrond, onder 3.4.). Dit laat echter onverlet dat de Raad verantwoordelijk is voor de voortgang van een onderzoek, ook als hieraan externe deskundigen deelnemen.

5. De minister van Justitie heeft de Raad op 17 mei 2004 om een onderzoek verzocht. De Raad heeft dit onderzoek op 1 juli 2004 gestart, en op 16 december 2004 afgerond. Tijdens dit onderzoek is op 9 juni 2004 het IBO-profiel uitgevoerd. De resultaten hiervan waren op 10 juli 2004 bekend. Het onderzoek heeft 214 dagen geduurd en daarmee de maximale termijn van 105 dagen ruimschoots overschreden. Van een gemotiveerde afwijking van deze termijn is niet gebleken. Wel is komen vast te staan dat verzoeker akkoord was gegaan met enige vertraging vanwege de vakantieperiode, maar ook na aftrek van deze dagen of de tijd die nodig is geweest voor het IBO-onderzoek is de termijn ruimschoots overschreden. Hiermee heeft de Raad gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

6. Verzoeker heeft vervolgens op 26 januari 2005 een klacht ingediend bij de Raad. De Raad heeft hierover geoordeeld op 3 juni 2005. Hoewel deze tijdsduur losstaat van het raadsonderzoek, merkt de Nationale ombudsman ambtshalve op dat hiermee ook de termijn van klachtbehandeling van acht weken ruimschoots is overschreden (zie Achtergrond, onder 4.2.). Dit is niet juist.

Verzoeker heeft vervolgens op 5 juni 2005 zijn klacht voorgelegd aan de klachtencommissie, die op 7 september 2005 over de klacht heeft geoordeeld. Ook de klachtencommissie heeft hiermee de wettelijke termijn van klachtbehandeling van maximaal tien weken overschreden (zie Achtergrond, onder 4.3.).

7. De minister van Justitie had intussen besloten om zijn beslissing omtrent een beginseltoestemming uit te stellen totdat de klachtenprocedure bij de Raad en de klachtencommissie was beëindigd. De beslissing van de klachtencommissie kon volgens de minister van invloed zijn op de inhoud van het raadsrapport. Vervolgens deed de minister pas op 23 november 2005 aan de Raad het verzoek om aanvullend onderzoek. Dit is niet voortvarend geweest. Echter, deze periode is niet toe te rekenen aan de Raad, maar aan de minister van Justitie.

8. Op 20 december 2005 legde de Raad aanvullende onderzoeksvragen voor aan een extern onderzoeksbureau. Op 1 februari 2006 liet dit bureau echter aan de Raad weten niet aan de onderzoeksvraag te kunnen voldoen vanwege opheffing van het bureau. Het onderzoek was nog niet gestart en werd teruggestuurd aan de Raad.

Op grond van deze informatie concludeert de Nationale ombudsman dat de Raad na 20 december 2005 geen navraag meer heeft gedaan naar de stand van zaken bij het extern onderzoeksbureau, en niet heeft gesignaleerd dat het onderzoek nog steeds niet

was gestart. Zeker gezien de tijdsdruk vanwege de leeftijd van verzoeker, is niet slagvaardig opgetreden en wederom gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

9. Ten slotte wordt nog het volgende opgemerkt.

De Nationale ombudsman kan de minister niet volgen in zijn stelling dat het aan verzoeker is te wijten dat ook het onderzoek bij het tweede onderzoeksbureau nog niet was afgerond. Op 15 maart 2006 legde de Raad de door het nieuwe onderzoeksbureau geherformuleerde vragen voor aanvullend onderzoek ter goedkeuring voor aan verzoeker. Verzoeker verzocht de Raad hierop op 23 maart 2006 om het onderzoeksbureau de brief van de minister van 23 november 2005 toe te sturen met de originele vragen. Uit het onderzoek is verder niet gebleken dat verzoeker verdere vertraging heeft veroorzaakt.

Ook ziet de Nationale ombudsman niet in waarom de verblijfstitel van de echtgenote vertraging heeft opgeleverd. Verzoeker heeft alle vragen hieromtrent direct beantwoord, en uit het onderzoek is verder niet gebleken dat vertraging is opgetreden vanwege het ontbreken van een verblijfsvergunning.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Raad voor de Kinderbescherming te Maastricht, is

gegrond ten aanzien van:

de klachten over het raadsrapport, vanwege schending van het motiveringsvereiste;

het onvoldoende kenbaar maken van de risicofactoren tijdens de gesprekken, eveneens vanwege schending van het motiveringsvereiste, en;

de lange behandelingsduur van het onderzoek, vanwege schending van het vereiste van voortvarendheid;

en niet gegrond ten aanzien van:

het onvoldoende bij de gesprekken betrekken van verzoekers echtgenote, en;

het hebben van onvoldoende kennis over de Indiase cultuur en Maleisië.

Onderzoek

Op 5 juli 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B. te Heerlen, met een klacht over een gedraging van de Raad voor de Kinderbescherming te Maastricht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd aan twee raadsonderzoekers de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Deze onderzoekers maakten van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de minister en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de minister een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister van Justitie berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van verzoeker van 5 juli 2006 met bijlagen.

E-mailbericht van verzoeker van 3 augustus 2006 met bijlagen.

E-mailbericht van verzoeker van 7 augustus 2006 met bijlagen.

E-mailbericht van verzoeker van 17 augustus 2006 met bijlagen.

Standpunt van de minister van Justitie van 30 november 2006 met bijlagen, waaronder het raadsrapport van 16 december 2004.

Reactie van verzoeker van 14 januari 2007.

Reactie van de minister van Justitie van 9 juli 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wet opneming buitenlandse kinderen ter adoptie (Stb. 1998, 302)

1.1. Artikel 2

"De opneming in Nederland van een buitenlands kind met het oog op adoptie is uitsluitend toegestaan, indien van Onze Minister een voorafgaande schriftelijke mededeling is verkregen, dat deze in beginsel voor zodanige opneming toestemming verleent."

1.2. Artikel 3, eerste lid

"De beginseltoestemming geldt voor een periode van drie jaren en kan telkens voor een periode van drie jaren worden verlengd. De periode waarvoor zij wordt verleend of verlengd, overschrijdt evenwel niet het tijdstip waarop een van de aspirant-adoptiefouders de leeftijd van zesenvieftig jaren zal hebben bereikt."

1.3. Artikel 5

"1. Behoudens het geval bedoeld in het vijfde lid, onder b, tweede volzin, beslist Onze Minister op het verzoek tot verlening van een beginseltoestemming of tot verlenging van de geldigheidsduur ervan eerst nadat de raad voor de kinderbescherming een onderzoek heeft ingesteld naar de geschiktheid van de aspirant-adoptiefouders voor de verzorging en opvoeding van een buitenlands kind.

(...)

5. Onze Minister beslist afwijzend op een verzoek tot verlening van een beginseltoestemming:

(...)

b. indien een der aspirant-adoptiefouders op het tijdstip van de indiening van het verzoek de leeftijd van tweeënveertig jaren heeft bereikt, tenzij bijzondere omstandigheden inwilliging van het verzoek naar zijn oordeel wenselijk maken. Op bijzondere omstandigheden kan geen beroep worden gedaan indien beide aspirant-adoptiefouders op het tijdstip van de indiening van het verzoek de leeftijd van viereënveertig jaren hebben bereikt.

6. Onze Minister beslist afwijzend op een verzoek tot verlening of verlenging van de geldigheidsduur van een beginseltoestemming indien te verwachten is dat op het tijdstip waarop een buitenlands kind zou kunnen worden opgenomen, het verschil in leeftijd tussen een der aspirant-adoptiefouders en het buitenlandse kind meer dan veertig jaren bedraagt, tenzij bijzondere omstandigheden inwilliging van het verzoek naar zijn oordeel wenselijk maken.

7. Onze Minister kan met het oog op het vereiste dat het leeftijdsverschil tussen aspirant-adoptiefouders en buitenlands kind de veertig jaren niet te boven gaat, een voorwaarde stellen met betrekking tot de leeftijd van het buitenlandse kind."

2. Richtlijnen opnemning buitenlandse kinderen ter adoptie 2000

Artikel 2

"Verlening van een beginseltoestemming bij overschrijding van de leeftijdsgrens van tweeënveertig jaren door een aspirant-adoptiefouder (artikel 5, vijfde lid, onder b., juncto artikel 3, eerste lid, laatste zin van de wet).

1. Indien een aspirant-adoptiefouder op het tijdstip van indiening van het verzoek om verlening van een beginseltoestemming de leeftijd van tweeënveertig jaren heeft bereikt, kan dit verzoek worden ingewilligd indien bijzondere omstandigheden inwilliging wenselijk maken.

(...)

2. Als bijzondere omstandigheden worden in ieder geval aangemerkt:

a. aannemelijk geworden geschiktheid van en afwezigheid van risicofactoren bij de aspirant-adoptiefouders voor de verzorging en opvoeding van een buitenlands kind van twee jaar of ouder;

b. gebleken bereidheid en aannemelijk geworden geschiktheid van en afwezigheid van risicofactoren bij de aspirant-adoptiefouders voor de verzorging en opvoeding van een gehandicapt buitenlands kind;

c. de aanwezigheid van een ter adoptie opgenomen buitenlands kind, dat als enig kind in het gezin van de aspirant-adoptiefouders verblijft, mits dit leidt tot een onderplaatsing;

d. de aanwezigheid van een broer of zus van het op te nemen buitenlands kind in het gezin van de aspirant-adoptiefouders.

In de onder a. tot en met d. genoemde gevallen dient uit specifiek daarop gericht onderzoek, verricht door de raad voor de kindbescherming, te blijken dat de aspirant-adoptiefouders geschikt zijn tot de verzorging en opvoeding van een daar bedoeld

buitenlands kind en dat risicofactoren redelijkerwijs uitgesloten worden geacht.

In de onder c. en d. genoemde gevallen dient bovendien door onderzoek, verricht door de raad voor de kinderbescherming, de daar bedoelde bijzondere omstandigheid bevestigd te worden.

(...)"

3. Normen 2000, versie 2, Beleidsregels met betrekking tot de werkwijze van de Raad, pagina 6, 9, 51 en 82

3.1. Pagina 6

"2.2 Kwaliteitseisen

a. De Raad voor de Kinderbescherming draagt zorg voor een verantwoorde uitvoering van zijn wettelijk omschreven taken.

b. De inrichting van de organisatie is zodanig dat de organisatie deze taken doeltreffend, doelmatig, controleerbaar en cliëntgericht uitvoert. Dit houdt onder meer het volgende in:

(...)

6. Indien in het kader van het onderzoek wordt gesproken met personen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen, wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van een erkende tolk."

3.2. Pagina 9

"Termijnen:

De termijn vangt aan op de dag dat de aanvraag om onderzoek/melding is ontvangen en eindigt op de dag dat het definitieve rapport is verstuurd. Van deze termijnen kan slechts gemotiveerd worden afgeweken. De betrokkenen worden van de verlenging van de termijn en de redenen daarvan tijdig in kennis gesteld; tevens wordt een nieuwe termijn aangegeven. Indien dit niet schriftelijk aan betrokkenen kan worden meegedeeld, maakt de raadsonderzoeker van de mondelinge mededeling aantekening in het dossier.

De volgende termijnen gelden (dagen zijn kalenderdagen):

- Beschermingsonderzoek maximaal 115 dagen
- Scheiding- en omgangsonderzoek maximaal 135 dagen
- Overig civiele onderzoek (adoptie, naamswijziging etc.) maximaal 105 dagen

- Basisonderzoek strafbare feiten maximaal 40 dagen
- Vervolgonderzoek strafbare feiten maximaal 115 dagen
- Coördinatie taakstraffen maximaal 160 dagen

Indien sprake is van onderzoek door een externe gedragsdeskundige wordt bovenstaande termijn opgeschort voor de duur van het onderzoek door deze externe deskundige. Indien sprake is van uitbreiding naar een beschermingsonderzoek wordt de termijn van het oorspronkelijk onderzoek uitgebreid met de termijn van een beschermingsonderzoek."

3.3. Pagina 51

"Wat betreft de leeftijd van aspirant-adoptiefouder(s) is het niet meer mogelijk een beroep te doen op bijzondere omstandigheden indien beide aspirant-adoptiefouders ten tijde van het indienen van het verzoek aan de Minister van Justitie de leeftijd van 44 jaar hebben bereikt, of indien redelijkerwijs te verwachten is dat de oudste aspirant-adoptiefouder op het tijdstip van de beslissing over de verlening van een beginseltoestemming de leeftijd van 46 zal hebben bereikt. Een alleenstaande mag ten tijde van het indienen van het verzoek de leeftijd van 44 jaar niet hebben bereikt.

De beoordeling van verzoeken van aspirant-adoptiefouder(s) waarin sprake is van overschrijding van de leeftijd van 42 jaar vindt plaats op grond van het zogenaamde "nee tenzij principe". Dat wil zeggen dat het verzoek wordt afgewezen tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden. (zie art 2, lid 2 van de richtlijnen opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie). Dit geldt ook voor de opname van een tweede of volgend kind als één of beide adoptiefouders ten tijde van het verzoek om opname van een tweede of volgend kind de leeftijd van 42 (en nog niet van 44 jaar) hebben bereikt.

Bij de start van het onderzoek stelt een gedragsdeskundige van de Raad een zgn. IBO-profiel op (Instrumentarium Bijzondere Omstandigheden). Aan de hand van de in dit verband door de aspirant-adoptiefouder(s) ingevulde vragenlijsten worden mogelijke risico's voor de opname van een ouder of gehandicapt adoptiekind afgeleid. Vanwege het hiervoor genoemde vereiste leeftijdsverschil tussen aspirant-adoptiefouder(s) en het kind, van maximaal 40 jaar, gaat het in deze gevallen behoudens bijzondere omstandigheden om kinderen van 2 jaar of ouder."

3.4. Pagina 82

"De acceptatie van de opdracht tot het verrichten van een diagnostisch onderzoek en de uitvoering van het onderzoek zijn de verantwoordelijkheid van de extern deskundige (conform de richtlijnen van diens beroepsgroep) die daarbij op grond van de onderzoeksopdracht betrokken is. Deze is immers gedragswetenschappelijk geschoold en heeft kennis van de toepassing van methoden van onderzoek op dit gebied. Toetsing van

de wijze van uitvoering van het diagnostisch onderzoek dient dan ook binnen de beroepsgroep plaats te vinden."

4. Besluit van 24 juni 1996, houdende regels ter zake van de behandeling van klachten bij de Raad voor de Kinderbescherming (Besluit klachtbehandeling Raad voor de Kinderbescherming)

4.1. Artikel 2

"1. Een ieder, die als belanghebbende of als informant betrokken is bij een bij de Raad voor de Kinderbescherming in behandeling zijnde of geweest zijnde aangelegenheid kan zich bij de directeur beklagen over gedragingen jegens hem in die aangelegenheid van een medewerker in het betreffende ressort. Over een gedraging van een medewerker van het landelijk bureau van de Raad kan beklag worden gedaan bij de algemeen directeur van de Raad. De bepalingen omtrent de behandeling van de klacht door de directeur zijn alsdan van toepassing op de algemeen directeur.

(...)

4. Indien de klacht verband houdt met een aangelegenheid waarover de Raad een verzoek of een advies tot de rechter heeft gericht en de rechter over die aangelegenheid nog geen beslissing heeft genomen, stelt de directeur de rechter onverwijld in kennis van het indienen van de klacht."

4.2. Artikel 3, vierde lid

"De beslissing wordt binnen acht weken genomen na de bevestiging van de ontvangst van de klacht, bedoeld in artikel 2, derde lid."

4.3. Artikel 6, derde lid

"De klachtencommissie beslist uiterlijk zes weken nadat de zaak bij haar aanhangig is gemaakt. De beslissing is met redenen omkleed en wordt schriftelijk ter kennis gebracht van de klager en degene over wiens gedraging werd geklaagd. De in de eerste volzin genoemde termijn kan met ten hoogste vier weken worden verlengd, indien de commissie het inwinnen van nadere informatie wenselijk acht."

5. Advies van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) van 6 juni 2002 aan de Staatssecretaris van Justitie inzake het eindrapport IBO-project (5168599/02/TH/ep)

"De RSJ acht het ontwikkelen van een instrumentarium als het IBO van belang omdat het een uniforme beoordeling kan bewerkstelligen van de onderzoeksprocedure. In het verleden heeft de RSJ er op gewezen dat dit instrumentarium steeds dient te worden

gehanteerd als een hulpmiddel in de hele procedure en niet als een zelfstandig screeningsinstrument. De RSJ handhaaft dit oordeel nu het instrument en de uitvoering van IBO in de praktijk nog steeds zwakke kanten vertonen. Bij een goede ontwikkeling van een dergelijk instrumentarium kan het in de praktijk ook een zwaarder gewicht krijgen. In gevallen waarin sprake is van een zogenaamd negatief IBO-profiel blijkt het IBO-onderzoek soms in de praktijk bepalend te zijn. In dergelijke gevallen vindt geen (uitgebreid) onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming meer plaats. Daarbij is het dan ook de vraag of er na het IBO-onderzoek nog ruimte is voor de Raad voor de Kinderbescherming om te komen tot een ander oordeel. In de praktijk blijkt het onderzoek zich voornamelijk te richten op uitdieping van de aangetroffen risicofactoren, waardoor andere (protectieve) factoren niet meer aan bod komen. Juist deze protectieve factoren dienen echter naar het oordeel van de RSJ een belangrijk deel van het totale onderzoek uit te maken."